

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 17P/358/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2211210336
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hostovecká
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2014:2211210336.10

Uznesenie

Okresný súd Galanta, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: M. K., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa matky Z. K., rod. S., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX E., Ž. XXX u P. Q. S., zast. Mgr. Gáborom Gálom, advokátom so sídlom 924 01 Galanta, Agátová 2513/15 a otca Z. R. K., nar. XX.X.XXXX, bytom E., D. XXX, zast. JUDr. Evou Skačániovou, advokátkou so sídlom 929 01 Dunajská Streda, Korzo Bélu Bartóka 789/3, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na zmenu predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh otca maloletého dieťaťa na zmenu predbežného opatrenia **z a m i e t a** .

odôvodnenie:

Otec dieťaťa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podaním zo dňa 23.5.2014, doručeným tunajšiemu súdu dňa 29.5.2014 žiadal, aby súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým zmení uznesenie Okresného súdu Galanta č.k. XXP/XXX/XXXX-XXX zo dňa 22.10.2013 tak, že dočasne upraví styk otca s maloletým M. K., nar. XX.X.XXXX, v zmysle ktorého otec maloletého dieťaťa bude oprávnený stýkať sa s maloletým každý párnny víkend v roku od soboty od 10.00 hod. do nedele do 17.00hod., pričom otec si vyzdvihne a odovzdá maloleté dieťa v stanovenom čase v mieste jeho bydliska matke a matke sa súdom uloží povinnosť dieťa na styk s otcom riadne a včas pripraviť.

Svoj návrh odôvodnil tým, že Okresný súd Galanta uznesením č.k. XXP/XXX/XXXX-XXX zo dňa 22.10.2013 nariadil predbežné opatrenie tak, že zmenil uznesenie Okresného súdu v Dunajskej Strede č.k. 10P/38/2011-455 z 5.11.2012 v treťom výroku a upravil styk otca s maloletým M. tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým každý párnny víkend v roku v čase v sobotu od 10.00 hod. do 17.00 hod. a v nedeľu od 10.00 hod. do 17.00 hod. bez prítomnosti matky, pričom otec si maloleté dieťa vyzdvihne a odovzdá v stanovenom čase v mieste jeho bydliska a matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne a včas pripraviť. Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 23CoP 118/2013-645 zo dňa 15.1.2014 na odvolanie matky potvrdil vyššie uvedené uznesenie okresného súdu. Od vykonateľnosti uznesenia č.k. XXP/XXX/XXXX-XXX zo dňa 22.10.2013 styk otca s maloletým M. prebieha v zmysle predbežnej úpravy týmto rozhodnutím nariadenej, počas tejto doby k žiadnym problémom nedošlo, maloletý sa veľmi dobre cíti v prítomnosti otca a v prítomnosti otcovej rodiny. Maloletý M. si veľmi dobre zvykol na otcovu novú rodinu, obľúbil si aj svojho nového súrodenca. Od poslednej predbežnej úpravy uplynulo už sedem mesiacov, teda dlhšia doba ako si vymienila matka ako skúšobný čas na posúdenie toho, či si maloleté dieťa zvykne na nové prostredie, a či sa vytvoria dostatočné citové, aj iné väzby v takom rozsahu, že nebude problémom ani pre maloletého, ani pre jeho matku, aby sa stretnutia otca s maloletým uskutočňovali každý párnny víkend tak, že maloletého by otec nemusel v sobotu o 17.00 hod. matke vrátiť, opäťovne ho na druhý deň v nedeľu o 10.00 hod. u nej prevziať a potom zase vrátiť o 17.00 hod. Vzhľadom na to sa otec maloletého dieťaťa obrátil prostredníctvom jeho právnej zástupkyne na právneho zástupcu matky s návrhom na dohodu tak, že styk otca s maloletým by sa uskutočňoval každý párnny týždeň od soboty od 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod.. K dohode však nedošlo, pretože matka maloletého

dieťaťa tak ako aj v priebehu uplynulých rokov neprejavuje žiadnu ochotu dohodnúť sa s otcom ohľadom maloletého syna a odmieta akúkoľvek komunikáciu s otcom maloletého dieťaťa, a to aj za prítomnosti svojho právneho zástupcu. Maloletý M.Á. bude mať 5 rokov, je dostatočne vyspelý, aby vedel prejavíť svoju spokojnosť, či nespokojnosť s tým, čo zažíva, ako sa cíti. Podľa názoru otca, nemôže byť už tak bezprostredne viazaný na matku, že bez nej nemôže stráviť noc u svojho otca v inom prostredí, na ktoré si po dobu viac ako sedem mesiacov veľmi dobre zvykol. Podľa názoru otca maloletého dieťaťa, je dôvod na zmenu nariadeného predbežného opatrenia jeho rozšírením, pretože došlo k zmene pomerov, a to predovšetkým na strane maloletého dieťaťa.

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá a 2 O.s.p., (1) Ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

(2) V konaní, ktoré môže súd začať aj bez návrhu, úkony podľa odseku 1 vykoná aj bez návrhu.

Ustanovenie umožňuje, aby súd po začatí konania (v prípade odseku 2 aj bez návrhu) dočasne upravil pomery účastníkov alebo zabezpečil dôkaz. Keďže ustanovenie § 102 predbežné opatrenie bližšie neupravuje, ďalšie otázky sa spravujú ustanoveniami § 74 až 77.

Podľa § 76 ods. 1 O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby

- a) platil výživné v nevyhnutnej miere;
- b) odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti;
- c) poskytol aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje;
- d) zložil peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde;
- e) nenakladal s určitými vecami alebo právami;
- f) niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal,
- g) nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násillia,
- h) sa zdržal konania, ktorým porušuje alebo ohrozuje právo duševného vlastníctva.

Druhy predbežných opatrení v § 76 sú vymedzené exemplifikatívne. Z toho vyplýva, že súd môže nariadiť aj predbežné opatrenie iného obsahu, resp. spojiť viaceré druhy predbežných opatrení na dosiahnutie predbežnej ochrany účastníka.

Podľa § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa; zastupovanie maloletého dieťaťa; správa majetku maloletého dieťaťa. Podľa ods. 2 rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

V odseku 1 sa príkladmo vymedzuje obsah rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému dieťaťu (na rozdiel od pôvodného pojmu rodičovských práv, ktorý pokrýval bez ďalšieho upresnenia i rodičovské povinnosti). Vymedzený obsah rodičovských práv a povinností zahŕňa v sebe najmä sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu maloletého dieťaťa, o jeho zdravie, výživu a všestranný vývoj. Premietajú sa tu prvýkrát práva a povinnosti rodičov pri výchove maloletého dieťaťa, zakotvené v príslušných článkoch Dohovoru o právach dieťaťa, oznámeného pod č. 104/1991 Zb. V zmysle uvedeného Dohovoru rodičia sú napr. povinní chrániť záujmy dieťaťa tak, aby sa v každom prípade zabezpečil jeho najlepší záujem (samozrejme uprednostnený pred záujmami rodičov, resp. niektorého z rodičov), ktorý musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, uskutočňovanej napríklad aj súdmi (čl. 3); rozvoj dieťaťa sa má zabezpečiť v najvyššej možnej miere (čl. 6 ods. 2), pričom výchova dieťaťa musí byť zameraná na rozvoj osobnosti dieťaťa, jeho nadania, rozumových a fyzických schopností, na prípravu na aktívny život v dospelom veku a podobne (čl. 29).

S poukazom na Dohovor o právach dieťaťa, podľa článku 3 záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, sa zavazujú zabezpečiť dieťaťu takú ochranu a starostlivosť, aká je nevyhnutná pre jeho blaho, pričom berú ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov

alebo iných jednotlivcov právne za neho zodpovedných, a robia pre to všetky potrebné zákonodarné a správne opatrenia.

Podľa článku 27 Dohovoru, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo každého dieťaťa na životnú úroveň nevyhnutnú pre jeho telesný, duševný, duchovný, mravný a sociálny rozvoj. Rodič(ia) alebo iné osoby, ktoré sa o dieťa starajú, nesú v rámci svojich schopností a finančných možností základnú zodpovednosť za zabezpečenie životných podmienok nevyhnutných pre rozvoj dieťaťa.

Súd poskytuje zabezpečenie prostredníctvom predbežného opatrenia len v prípade, keď obsah jeho výroku neporušuje žiadne ústavou zaručené právo alebo slobodu, teda za predpokladu, že postupom súdu alebo obsahom výroku nedochádza k zásahu do práv a slobôd garantovaných ústavou (ústavnými zákonmi). Pri rozhodovaní o takejto dočasnej úprave sa vychádza len zo stavu, ktorý je tu v čase rozhodovania o návrhu na predbežné opatrenie.

Predbežné opatrenie je chápané ako procesný prostriedok, ktorý slúži na poskytnutie rýchlej, efektívnej, ale len dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi konania. Cieľom konania o nariadení predbežného opatrenia je (podľa judikatúry súdov EÚ) zaručiť plnú účinnosť budúceho konečného rozhodnutia. Na účely dosiahnutia tohto cieľa sa musí naliehavosť nariadenia predbežného opatrenia posudzovať vo vzťahu k nevyhnutnosti predbežne rozhodnúť, aby sa zabránilo tomu, že účastníkovi konania bude spôsobená vážna a nenapraviteľná škoda.

Každý účastník konania si musí byť vedomý, že jeho pomery môže dočasne upraviť spomínaný inštitút, no jeho obsah nemusí byť v celom rozsahu adekvátny výsledku právoplatne skončeného konania. Predpokladá sa len to, že tento inštitút vytvorí procesnú situáciu, počas ktorej sa môže právoplatne rozhodnúť prejednávaný spor. Inštitút predbežného opatrenia má teda pertraktovať do popredia rýchle a pružné riešenie situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu, pretože po určitom čase by mohlo dôjsť k ťažko odvrátiťelnému stavu. Preventívno-výchovné pôsobenie predbežného opatrenia je zamerané na usmerňovanie subjektov, aby zachovávali a plnili práva či povinnosti, ktoré im vyplývajú z právneho poriadku SR aj EÚ.

Navrhovateľ predbežného opatrenia musí mať právny záujem na predbežnom opatrení, t.j. musí osvedčiť potrebnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Súd poskytuje zabezpečenie prostredníctvom predbežného opatrenia len v prípade, keď obsah jeho výroku neporušuje žiadne ústavou zaručené právo alebo slobodu, teda za predpokladu, že postupom súdu alebo obsahom výroku nedochádza k zásahu do práv a slobôd garantovaných ústavou (ústavnými zákonmi). Pri rozhodovaní o takejto dočasnej úprave sa vychádza len zo stavu, ktorý je tu v čase rozhodovania o návrhu na predbežné opatrenie. Ten, kto sa domáha nariadenia predbežného opatrenia, musí osvedčiť, že tu je daný právny záujem. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením predbežného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní.

Predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov do doby, než súd vydá vo veci konečné rozhodnutie. Už v návrhu na jeho vydanie musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie nebezpečenstva bezprostrednej ujmy. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pod potrebou dočasnej úpravy účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

Nakoľko otec maloletého dieťaťa v návrhu neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu nariadeného predbežného opatrenia, a ktoré by preukazovali potrebnosť ďalšej dočasnej úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, ktoré by boli v jeho záujme, súd návrh zamietol. Otec rovnako nepreukázal nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ku ktorej by došlo v prípade, ak by súd návrhu nevyhovel. Súd poukazuje na existujúce predbežné opatrenie, ktoré už upravuje styk otca s dieťaťom, čím je zaručený pravidelný kontakt otca s dieťaťom, počas ktorého sa formuje ich vzájomný vzťah. Vzhľadom k tomu tu neexistuje obava zo vzájomného odcudzenia otca a dieťaťa. Súd má za to, že predbežnou úpravou je styk otca s maloletým dieťaťom dostatočne upravený. Napriek tomu, že otec nie je spokojný s tým, že dieťa u neho neprespáva, táto skutočnosť nie je dôvodom na zmenu (rozšírenie)

dočasnej úpravy styku. Súd zároveň poznamenáva, že uznesenie tunajšieho súdu č.k. XXP/XXX/XXXX-XXX zo dňa 22.10.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 23CoP/118/2013-645 zo dňa 15.1.2014 nadobudlo právoplatnosť dňom 5.2.2014 a vykonateľnosť dňom 12.11.2013, teda takto dočasne upravený styk otca s maloletým dieťaťom sa realizuje približne 6 - 7 mesiacov, dieťa si postupne zvyká na otca.

V danej veci má súd za to, že ide o problematický prípad, ktorý sa prejavuje v komplikovanom vzťahu medzi rodičmi maloletého dieťaťa navzájom, a preto v záujme istej stability v živote maloletého považoval za správne ponechať v platnosti dočasnú úpravu práv a povinností rodičov k maloletému. V danej veci je nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, aby s využitím svojich odborných znalostí zodpovedal otázku ohľadom úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu. Skutočnosti tvrdené otcom maloletého dieťaťa sú predmetom dokazovania vo veci samej a budú mať vplyv aj na konečné rozhodnutie súdu. Po doručení znalcom vypracovaného znaleckého posudku na súd, súdu nebude nič brániť v rozhodnutí vo veci samej.

Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako to vyplýva z enuncciátu rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.